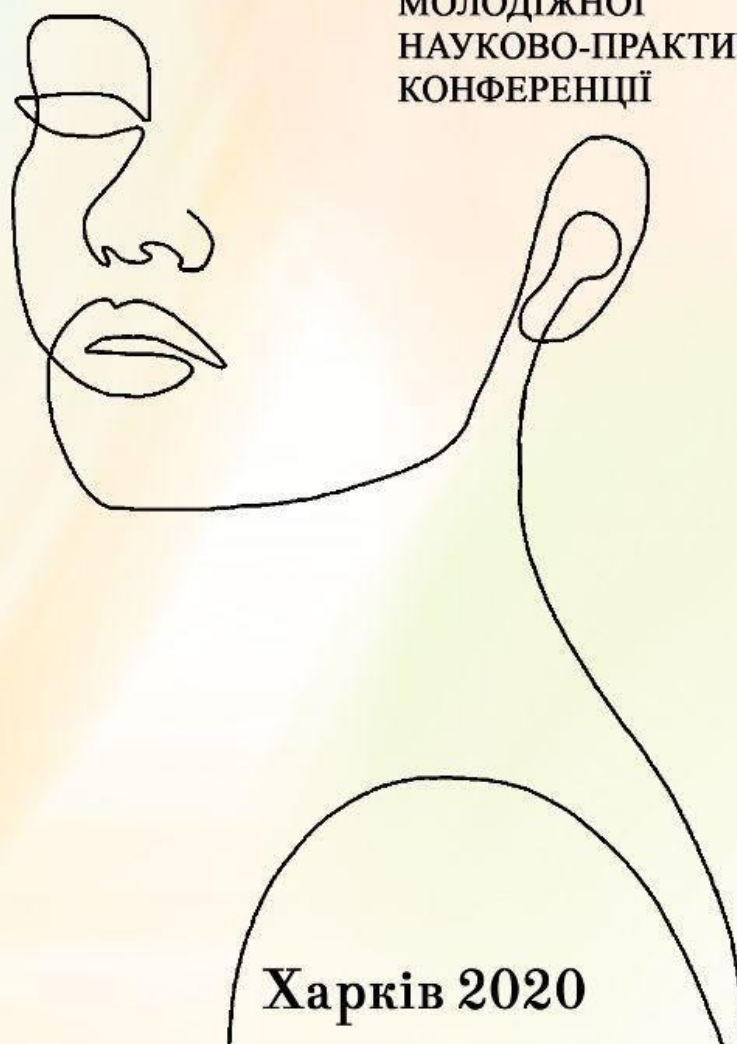

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Факультет психології
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів та молодих вчених факультету психології

2020 ВЕКТОРИ ПСИХОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
МОЛОДІЖНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Харків 2020

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет психології

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених

«ВЕКТОРИ ПСИХОЛОГІЇ-2020»

Матеріали Міжнародної молодіжної
науково-практичної конференції

Харків - 2020

УДК 612.821.(082)

ББК 88.34

К 88

«ВЕКТОРИ ПСИХОЛОГІЇ – 2020». Матеріали Міжнародної молодіжної наукової конференції (24 квітня 2020 р., м. Харків, Україна). - Харків

Затверджено на засіданні вченої ради ХНУ імені В.Н.Каразіна, факультету психології від 24.04.2020 р., протокол №4

Редакційна колегія:

Крейдун Н. П., канд. психол. н., професор, декан факультету психології ХНУ імені В.Н.Каразіна

Олефір В.О., д. психол. н., доцент

Кряж І. В., д. психол. н., професор

Кочарян О.С., д. психол. н., професор

Наливайко О.О., канд. пед. н., доцент

Літвякова В.Ю. студентка 3 курсу факультету психології.

Баліцька А.Р. студентка 4 курсу факультету психології.

Глушко М.А. студентка 2 курсу факультету психології

Адреса редакційної колегії: 61077, Харків, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, факультет психології.

Email: psy.ntukarazin@gmail.com

© В. М. Фіцай – дизайн обкладинки

ЗМІСТ

«Прикладна психологія»	7
Баєва К.О.	10
Богдановський С. О., Гуляєва О. В.	12
Бондаренко А.В.	15
Василяка К.Н.	18
Громак Л. І.	20
Драгниш А. М.	23
Іванчихіна К. О.	25
Нерушенко Є. І.	28
Ніколенко В.В.	31
Стеценко О.В.	34
Фільчакова А.С.	36
Цигічко К.Д.	39
Швець К.І.	41
Широких А. О.	43
«Загальна психологія»	47
Баліцька А.Р.	48
Гмирь О. А.	52
Дружиніна І.А.	55
Іщенко Є.Д.	58
Літвякова В. Ю.	60
Мельник О.О.	62
Олійник О. Ю.	65

Сиромолотова К.В.	68
Соколянська М. В.	70
Чамлай .І, Діхтяренко С. Ю.	72
Черних О.А.	74
Чуб Р.	77
Чупіна К.О.	80
Якобчук Н. С.	84
«Педагогіка»	88
Ганзина А. В.	91
Гарбар С.В.	94
Дорошенко К. С.	97
Оразгелдиев М. М.	99
Оразгелдиев М.М. Трибулькевич Е.Г.	103
Пупкова А. О.	106
Романова Н.М.	108
Савчин О. М.	111
Хвалько М. І.	116
Шевчук Ю. С.	119
Шурин О.І.	122
« Психологічні міждисциплінарні зв'язки»	125
Тетера А.І.	126
Татарко К.И.	129
Шевченко О. О.	132

Сутність концепції конфліктних ситуацій, що розділяє більшість зарубіжних дослідників, полягає в тому, що в поняття конфлікту входять і актуальні дії, і різні форми прихованих психологічних антагонізмів. В умовах конфлікту дії або мета учасників в якнайширшому значенні пов'язані «взаємно перешкоджувальним чином». Навпаки, у ситуації співпраці цілі або дії учасників пов'язані «взаємно сприятливим чином», тобто повне або часткове досягнення мети однією стороною позитивно пов'язане з повним або частковим досягненням мети іншою [4, с. 142].

В результаті, можна підсумувати. На сьогоднішній день не існує єдиного підходу до визначення поняття конфлікту, і розбіжності в його розумінні ми спостерігаємо в сучасних наукових працях. Проте більшість із них поєднує те, що презентуючи поняття «конфлікт» дослідники (якщо йдеться про взаємодію людей) підкреслюють наявність суперечок, які набувають форми розбіжностей.

Література:

1. Бородкин Ф.М. Внимание: конфликт! / Ф.М. Бородкин, Н.М. Коряк. – Новосибирск, 2005. – 314 с.
2. Булах І.С. Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів / І.С. Булах, Л.В. Долинська. – Київ, 2002. – 114 с.
3. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода. Основи когнітивної теорії конфліктів / А.Т. Ішмуратов. – К. : Наукова думка, 1996. – 189 с.
4. Ксенчук Е.В. Технология успеха / Е.В. Ксенчук, Е.В. Киянова. – М. : Дело ЛТД, 1993. – 186 с.
5. Ложкин Г.В. Практическая психология конфликта / Г.В. Ложкин, Н.И. Повякель. – К.,2002. – 254 с.

Широких А. О.

Рівненський державний гуманітарний університет
**Психологічний супровід життєвого проектування юнаків у системі
професійної освіти**

Феномен психологічного супроводу розглядається у вітчизняній психології та педагогіці в контексті інноваційних процесів в освіті. Кожен з існуючих сьогодні підходів до розуміння сутності та змісту психологічного супроводу акцентує увагу

на окремих його аспектах. Узагальнюючи їх, відзначаємо, по-перше, що психологічний супровід є системою (або комплексом) заходів (або дій) психолога, що спрямована на створення умов для успішного навчання, діяльності та розвитку особистості на різних етапах онтогенезу (М. Р. Бітянова, Є. Ф. Зеєр та ін.) [5]; по-друге, результатом психологічного супроводу є повноцінна реалізація психологічного потенціалу особистості, формування психологічної компетентності щодо здійснення вибору та подолання труднощів особистого та професійного життя (Є. М. Александрова, Т. І. Чиркова та ін.) [1, 4]; по-третє, потреба у психологічному супроводі як специфічній технології (або напрямку діяльності практичного психолога) особливо зростає в ті вікові періоди, що пов'язані зі зміною соціальної позиції, перебудовою способу життя і діяльності, самовизначенням, а також протягом вікових криз [2, 3]. Технологія психологічного супроводу запускає механізми саморозвитку, активізує власні ресурси людини, розкриває перспективи особистісного зростання.

На основі здійсненого теоретичного аналізу досліджень К. О. Абульханової-Славської, Г. О. Балла, Ф. Ю. Василюка, О. В. Люсової, Ю. О. Мірошніченко, А. В. Петровського, Л. В. Помиткіної, В. А. Роменця, Т. М. Титаренко та ін. життєве проектування особистості, на нашу думку, являє собою процес побудови проекту життя майбутнього на основі смисложиттєвого пошуку, що включає визначення життєвих цілей, розробки життєвих планів та осмислення життєвих перспектив, що втілюються у життєві стратегії суб'єкта життєпроекування.

Предметом психологічного супроводу життєпроекування студента виступає суб'єкт-суб'єктна і суб'єкт-об'єктна розвиваюча взаємодія, спрямована на вирішення суб'єктом розвитку актуальних проблем особистісного, професійного та соціального становлення. Основний зміст супроводу включає організацію взаємодії та спрямований на засвоєння супроводжуваними нових моделей поведінки, спілкування і діяльності [4].

Аналіз життєпроекування юнаків дозволив визначити основні компоненти цього процесу, а, отже, виділити наступні умови саморозвитку студента в освітньому просторі ВЗО: організація освітнього процесу з вираженою орієнтацією

на майбутню професію; інтеграція освітніх технологій життєвого проектування студента; актуалізація здатності до рефлексії студента [3, 6].

Зважаючи на це, психологічний супровід життєвого проектування студентів повинен враховувати означену специфіку та спрямовуватися на визначення наявних у студентів різних факультетів навчання перешкод та допомогу в їх ефективному подоланні. Проведений аналіз дозволив визначити провідні підходи до змістовного наповнення та побудови системи психологічного супроводу життєвого проектування студентів.

Технології психологічного супроводу представлено сукупністю методів розв'язання завдань підвищення ефективності життєвого проектування. Це, насамперед:

1) Психологічні тренінги, спрямовані на: формування здатності до аналізу особливостей майбутньої професійної діяльності; підвищення рівня домагань, мотивування на нові досягнення, отримання енергії та ресурсів для ефективної діяльності у професійній сфері; розвиток автономних альтруїстичних смисложиттєвих орієнтацій юнаків, активізація їх екзистенційного "Я", механізму екзистенційної рефлексії; дослідження минулих та передбачуваних майбутніх етапів життєвого шляху; розвиток активної, творчо-перетворювальної стратегії проектування свого майбутнього; інтеграція складових інтимно-особистісної лінії життєвого проекту; актуалізація життєві спрямованості юнаків на суб'єктне управління своєю кар'єрою, сприяння виробленню ними автономних засобів професійного саморозвитку тощо.

2) Моніторинг процесу життєвого проектування, що включає поточну психологічну діагностику та контроль навчальної успішності студентів.

3) За наявності виявлення особистісних девіацій використовуються методи індивідуального консультування.

4) Важливе значення надається створенню сприятливого середовища для зміни обмежувальних переконань, тренування реакцій і розуміння поведінки інших, а також корекції окремих функцій за допомогою спеціально підібраних вправ в процесі індивідуальної та корекційної роботи, в яких формуються навички взаємодії з людьми різного віку, навички конструктивної поведінки у конфлікті та ін.

Отже, психологічний супровід у нашому розумінні – це, передусім, створення умов для повноцінного розвитку і навчання майбутнього фахівця в конкретному освітньому середовищі університету. Застосування психологічного супроводу покликано забезпечити підтримку і допомогу студентам у навчально-професійній діяльності.

Література

1. Александрова Э. М. Психологическое сопровождение школьников / Э. М. Александрова. – М.: Academia, 2002. – 206 с.
2. Белановская О. В. Динамика жизненных планов в юношеском возрасте / О. В. Белановская, А. И. Турецкая // Возрастная и педагогическая психология: сборник научных трудов. – 2007. – Вып. 7. – С. 127-135.
3. Гріньова О. М. Психологічні особливості авторського життєвого вибору в юнацькому віці / О. М. Гріньова // Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологічні науки. – 2018. – Том 23. – Вып. 1(47). – С. 155-159.
4. Демидова Т. П. Психологическое сопровождение профессионально-личностного становления обучающихся в средних профессиональных учебных заведениях / Т. П. Демидова. – М.: Воронеж, 2006. – 112 с.
5. Зеер Э. Ф. Профессионально-образовательное пространство личности / Э. Ф. Зеер. – Екатеринбург: Рос. гос. проф. пед. ун-т; Нижнетагил. гос. проф. колледж им. Н. А. Демидова, 2002. – 126 с.
6. Мірошніченко Ю. О. Особливості прийняття управлінських рішень відповідно до фаз проектного циклу / Ю. О. Мірошніченко // Управління проектами та розвиток виробництва: зб. наук. пр. – 2011. – №4 (40). – С. 16-20.

Наукове видання
Матеріали Міжнародної конференції
25 квітня 2020 р, м. Харків, Україна

«Вектори психології-2020»

Формат 60x84/16. Ум.друк.арк.9.6. Тираж 50. .

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
61022, м.Харків, майдан Свободи, 4.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3367 від 13.01.2009

Харків - 2020